

Bazy danych

9. Indeksowanie

P. F. Góra

<http://th-www.if.uj.edu.pl/zfs/gora/>

2011/12

Przeszukiwanie posortowanego pliku

Wyszukanie wybranej wiersza w **posortowanej** tabeli o długości N wymaga dokonania $O(\log_2 N)$ porównań i, typowo, tyluż dostępuów do dysku, co samo w sobie może być kosztowne. Jednak **tabele SQL nie są posortowane**, a co za tym idzie, pliki, w których zapisywane są tabele na dysku, też nie są posortowane — dotyczy to **zwłaszcza** tabel, w których dane są często zmieniane (dodawane, usuwane, dodawane itd). Wymóg zapisywania za każdym razem posortowanej wersji pliku spowodowałby **dramatyczne** spowolnienie działania bazy.

Dodatkowym problemem może być to, że często w tabelach definiujemy wiele “porządków”: ta sama tabela mogłaby być sortowana w kolejności numerów operacji (klucz główny), nazwisk klientów (mogą się powtarzać), daty operacji (mogą się powtarzać) itp.

Dlatego też używa się *indeksów*, specjalnych struktur danych, przechowujących *tylko* atrybuty, względem których sortujemy; atrybuty te *nie muszą* być kluczami tabeli (myląca terminologia). Milcząco zakładamy, że *wraz z kluczem* przechowywany jest fizyczny adres odpowiedniej krotki na dysku. Indeksy muszą być tak zaprojektowane, aby wyszukiwanie elementów było szybkie, a dodawanie nowych i usuwanie istniejących niezbyt skomplikowane.

b-drzewo (*b-tree*)

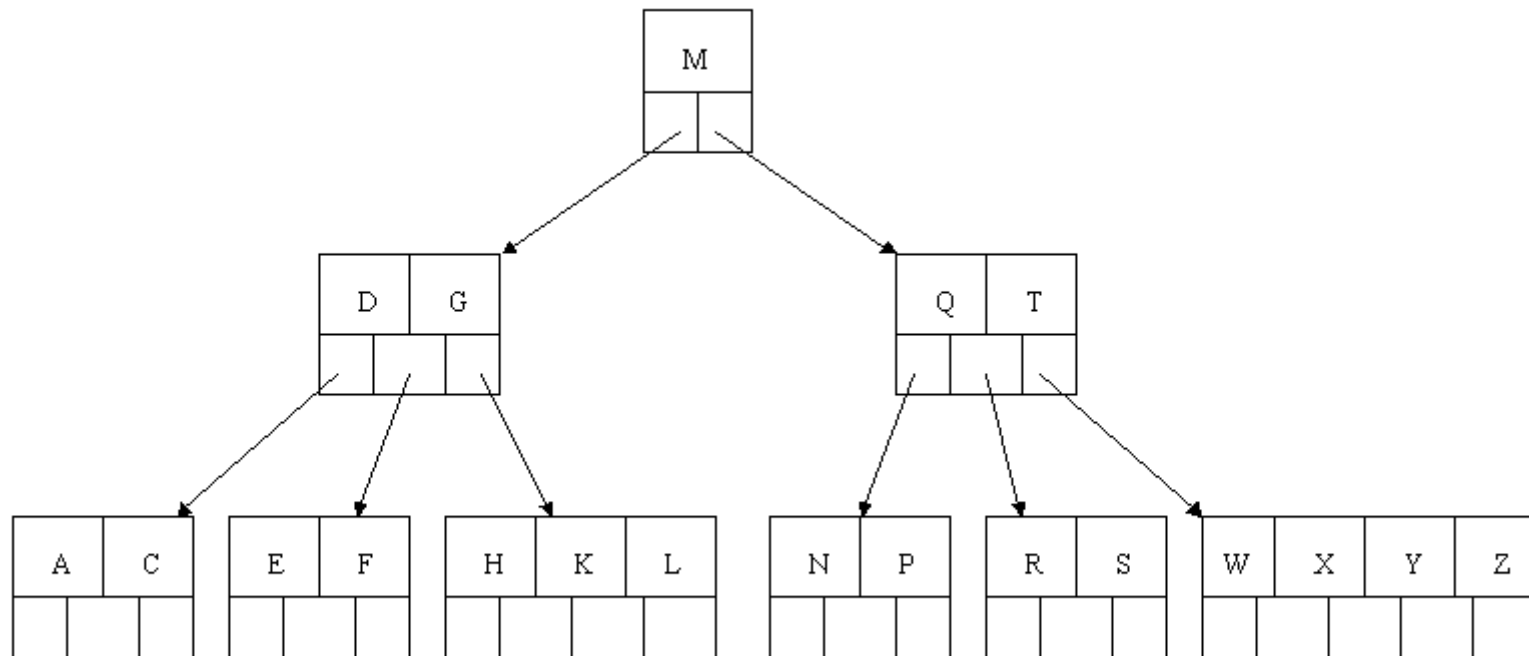
Najczęściej używana struktura danych do indeksowania tabel SQL. Definicja:

1. Drzewo ukorzenione.
2. Każdy węzeł ma nie więcej, niż m potomków.
3. Każdy węzeł, poza korzeniem i liśćmi, ma nie mniej, niż $m/2$ potomków. $m/2$ jest zaokrąglane w dół do liczby całkowitej i nazywane jest *czynnikiem minimalizacji*.
4. Korzeń, jeśli nie jest jednocześnie liściem, ma co najmniej dwóch potomków.
5. Wszystkie liście leżą na tym samym poziomie.
6. Węzeł nie będący liściem, posiadający k potomków, zawiera $k-1$ kluczy.
7. Węzeł posiada nie więcej, niż $m-1$ kluczy. Liść, który nie jest korzeniem, posiada nie mniej, niż $(m/2)-1$ kluczy.

Klucze przechowywane są w porządku niemalejącym. Każdy **klucz** (w węźle niebędącym liściem) ma potomka, który jest korzeniem poddrzewa zawierającego węzły z kluczami mniejszymi lub równymi od **tego klucza**, ale większymi od poprzedniego klucza; innymi słowy, klucze przechowywane w węzłach wewnętrznych działają jak separatory. Każdy węzeł ma ponadto dodatkowego potomka, umiejscowionego skrajnie po prawej stronie, będącego korzeniem poddrzewa zawierającego klucze większe od wszystkich kluczy w danym węźle.

B-drzewa wymyślili Rudolf Bayer i Ed McCreight w 1972, pracujący wówczas dla Boeinga. Nie wiadomo, co tak naprawdę oznacza “b” w nazwie b-drzewa. Może to być “Bayer”, “Boeing”, “broad” (szerokie), “bushy” (krzaczaste), “balanced” (zrównoważone) lub jeszcze coś innego.

Przykład b-drzewa

Własności b-drzew

B-drzewo o czynniku minimalizacji $m/2$, przechowujące N węzłów, ma wysokość

$$h < \log_{m/2} \frac{N + 1}{2}.$$

W praktycznych implementacjach m bywa duże (rzędu kilkuset). Podstawa logarytmu jest duża, a w konsekwencji **b-drzewo jest szerokie, ale niskie**. Jeśli $m/2 = 100$, drzewo o dwu poziomach może przechować $\sim 10\,000$ kluczy, drzewo o trzech poziomach $\sim 1\,000\,000$ kluczy. Liczba węzłów odwiedzanych w czasie przeszukiwania jest niewielka, rzędu 2-3 — tyle też trzeba wykonać odczytów danych z dysku, plus jeden na odczytanie poszukiwanej krotki, *minus* jeden, gdyż korzenie indeksów często używanych tabel zazwyczaj rezydują w pamięci.

Budując drzewo węzły pozostawia się nie wypełni wypełnione, gdyż ułatwia (przyspiesza) to późniejsze wstawianie nowych kluczy (patrz niżej). Wyjątek stanowią tabele statyczne, niezmiennające się w czasie (lub zmieniające się bardzo rzadko) — w tej sytuacji wypełniamy węzły wewnątrz do ich maksymalnej pojemności.

Wyszukiwanie w b-drzewie

Przeszukiwanie rozpoczynamy od korzenia. Każdy węzeł przeszukujemy przeglądając kolejne klucze. Gdy znajdziemy wartość większą lub równą wartości poszukiwanej, wiemy, że poszukiwana wartość (poszukiwane wartości) znajdują się w poddrzewie, którego korzeniem jest znaleziona wartość (znaleziony separator). Jeśli wszystkie klucze w węźle są większe od wartości poszukiwanej, znajduje się ona w skrajnie prawym poddrzewie. Przeszukiwanie możemy zakończyć bez schodzenia do poziomu liści, jeśli poszukiwana wartość jest kluczem w jakimś węźle wewnętrznym.

Czas przeszukiwania b-drzewa jest $O(\log_{m/2} N)$.

Podział węzła

Jeśli węzeł staje się przepelniony (po wstawieniu nowego klucza miałby więcej, niż $m-1$ kluczy), trzeba go podzielić. Niech X oznacza dzielony węzeł, Y jego rodzica. Medianę węzła X wstawiamy do jego rodzica, Y . Tworzymy nowy węzeł, Z , i wstawiamy do niego te klucze z X , które są większe od mediany. Z X usuwamy medianę i wartości większe od niej. Jeżeli dzielony węzeł nie jest liściem, wraz z przenoszonymi kluczami trzeba też przenieść wskaźniki do odpowiednich poddrzew. Cały ten proces niesie stały koszt $O(m)$.

W procesie podziału węzła, w tym w obliczaniu mediany, bierze też udział klucz, który chcemy wstawić do węzła (jeśli faktycznie chcemy wstawić).

Uwaga! Wstawianie mediany X do rodzica *może* spowodować przepelnienie rodzica, którego wówczas także dzielimy.

Wstawianie klucza do b-drzewa

Zanim wstawimy klucz, trzeba odszukać (za pomocą podanego wyżej algorytmu) liść, w którym ten klucz powinien się znaleźć. Jeżeli liść nie jest pełny, po prostu wstawiamy nowy klucz. Jeżeli liść jest pełny, należy go podzielić w sposób opisany powyżej. Ponieważ podział oznacza przesunięcie mediany dzielonego węzła na wyższy poziom, rodzic nie może być pełny lub też trzeba podzielić rodzica. **Ten proces może powtarzać się w górę drzewa, aż do korzenia.** Jeżeli korzeń się przepełnia, dzielimy go, tworząc nowy korzeń, na *wyższym* poziomie. Po takim podziale korzenia nowy korzeń zawiera tylko jeden klucz (medianę kluczy starego korzenia) i ma dwóch potomków.

Algorytm wstawiania kluczy do b-drzewa niesie koszt $O(m \log_{m/2} N)$.

Ten algorytm wymaga dwóch przejść przez drzewo: Pierwszego, w dół, w celu znalezienia liścia, do którego miałyby trafić wstawiany element i drugiego, w górę, w celu dokonania podziału przodków. Ponieważ każde odczytanie węzła może oznaczać kosztowną operację dyskową, powyższy algorytm modyfikujemy w ten sposób, aby uniknąć drugiego przejścia przez drzewo. Mianowicie, już na etapie poszukiwania (pierwsze przejście) **dzielimy każdy napotkany maksymalnie wypełniony węzeł**. Może to oznaczać wykonywanie “niepotrzebnych” podziałów, ale gwarantuje, że po wstawieniu nowego klucza do liścia rodzic nie będzie przepelniony, co eliminuje konieczność ponownego przejścia drzewa w górę.

Usuwanie kluczy z b-drzewa

Usuwanie jest bardziej skomplikowane, niż wstawianie, gdyż trzeba zadbać, aby powstałe drzewo nadal było b-drzewem. Przypadki wymagające specjalnej troski to

- Usunięcie klucza powoduje, że węzeł ma mniej niż minimalną liczbę kluczy i dzieci.
- Usuwany klucz leży w węźle wewnętrznym, a zatem jest separatorem drzew potomnych.

Po usunięciu klucza z drzewa, drzewo często należy zrównoważyć.

Usuwanie z liścia

1. Odszukaj klucz, który chcesz usunąć.
2. Jeśli klucz należy do liścia, usuń go.
3. Jeśli w wyniku usunięcia pojawia się niedopełnienie, sprawdź rodzeństwo (najbliższych sąsiadów) węzła i albo przenieś klucz, albo połącz sąsiednie węzły.
4. Jeśli usunęliśmy wartość ze skrajnie prawego węzła (pod)drzewa, przenieś do niego największą wartość z jego lewego sąsiada, jeśli nie spowoduje to niedopełnienia.
5. Jeśli usunęliśmy wartość ze skrajnie lewego węzła (pod)drzewa, przenieś do niego najmniejszą wartość z jego prawego sąsiada, jeśli nie spowoduje to niedopełnienia.

Usuwanie z węzła wewnętrznego

Każdy klucz w węźle wewnętrznym (i w korzeniu) jest separatorem dwu poddrzew. Jeśli taki element zostaje usunięty, mogą zdarzyć się dwie sytuacje:

Po pierwsze, każde z dwojga dzieci bezpośrednio na lewo i na prawo od usuwanego elementu ma minimalną dopuszczalną liczbę kluczy, $(m/2) - 1$. Węzły te mogą być połączone w jeden, posiadający $2(m/2) - 2$ kluczy, co nie przekracza największej dopuszczalnej liczby kluczy. Węzeł ten zostaje przypisany do któregoś z sąsiednich (nieusuniętych) kluczy. Pewna komplikacja może pojawić się, jeżeli klucze nie są unikalne i klucze o wartościach równych usuwanemu występują w łączonych węzłach. Trzeba je także rekursywnie usunąć. *Dodatkowa* trudność powstaje, jeżeli w wyniku takiego rekursywnego usuwania liczba kluczy w połączonym węźle potomnym spadnie poniżej $(m/2) - 1$.

Po drugie, co najmniej jedno z dwu dzieci posiada więcej, niż najmniejszą dopuszczalną liczbę kluczy. Wówczas trzeba dla tych węzłów znaleźć nowy separator. Może nim być największy element w lewym poddrzewie lub najmniejszy element w prawym poddrzewie. Element ten usuwamy z węzła, do którego należał i przemieszczamy do węzła, z którego usunęliśmy ten element, od usunięcia którego to wszystko się zaczęło. Ponieważ kreując nowy separator *usunęliśmy* element z węzła niższego rzędu (na ogół z liścia, choć może to być węzeł wewnętrzny niższego poziomu), trzeba teraz zastosować odpowiedni algorytm (usunięcie z liścia, usunięcie z węzła wewnętrznego) do tego węzła.

Równoważenie drzewa po usunięciu

Problemy pojawiają się, jeśli w wyniku usuwania liczba kluczy w którymś węźle spadnie poniżej dopuszczalnego minimum. Uwaga: Ograniczenie na najmniejszą dopuszczalną liczbę kluczy nie dotyczy korzenia, który może zawierać tylko jeden klucz!

1. Jeśli prawy brat węzła z niedoborem ma więcej, niż najmniejszą dopuszczalną liczbę kluczy,
 - (a) Przenieś separator z rodzica do węzła z niedoborem, umieszczając go w ostatniej pozycji.
 - (b) Najmniejszy element z prawego brata uczyni nowym separatorem i przenieś do rodzica.
 - (c) Jeśli przekształcane węzły nie są liśćmi, przenieś pierwszego (skrajnie lewego) potomka prawego brata do węzła, w którym występował niedobór i uczyni go jego ostatnim (skrajnie prawym) dzieckiem.

2. Jeśli nie zachodzi powyższy przypadek, a lewy brat węzła z niedoborem ma więcej, niż najmniejszą dopuszczalną liczbę kluczy,
- (a) Przenieś separator z rodzica do węzła z niedoborem, umieszczając go na pierwszej pozycji.
 - (b) Największy element z lewego brata uczyn nowym separatorem i przenieś do rodzica.
 - (c) Jeśli przekształcane węzły nie są liśćmi, przenieś ostatniego (skrajnie prawego) potomka lewego brata do węzła, w którym występował niedobór i uczyn go jego pierwszym (skrajnie lewym) dzieckiem.

3. Jeśli lewy i prawy brat mają najmniejszą dopuszczalną liczbę kluczy,
 - (a) Stwórz nowy węzeł zawierający klucze z węzła z niedoborem, klucze z jednego z braci oraz separatora (z rodzica), który rozdzielał łączone węzły.
 - (b) Usuń separator z rodzica i zastąp dwoje dzieci, które rozdzielał, połączonym węzłem stworzonym w powyższym kroku.
 - (c) Jeśli usunięcie separatora z rodzica spowodowało, że liczba kluczy rodzica spadła poniżej minimum i jeśli rodzic nie jest korzeniem, powtórz cały algorytm równoważenia dla rodzica.

Jedynym przypadkiem, jaki pozostaje, jest korzeń, który nie zawiera kluczy i ma jednego potomka. W tym wypadku usuwamy (pusty) korzeń. Nowym korzeniem staje się jego jedyny potomek.

Indeksy w SQL

Klucz główny zawsze jest indeksem:

```
mysql> CREATE TABLE foo
  -> (Kol1 INT NOT NULL PRIMARY KEY,
  -> ...);
Query OK, 0 rows affected (0.02 sec)
```

Torzenie klucza głównego na więcej, niż jednej kolumnie — wszystkie *muszą* być NOT NULL:

```
mysql> CREATE TABLE bar
  -> (Kol1 CHAR(5) NOT NULL,
  -> Kol2 INT NOT NULL,
  -> Kol3 CHAR(12),
  -> PRIMARY KEY(Kol1, Kol2));
Query OK, 0 rows affected (0.09 sec)
```

Dodatkowe indeksy

Dodatkowe indeksy możemy tworzyć od razu w definicji tabeli...

```
mysql> CREATE TABLE popo
-> (X INT NOT NULL PRIMARY KEY,
-> Y VARCHAR(16),
-> INDEX tojestnazwa (Y));
Query OK, 0 rows affected (0.08 sec)
```

...albo osobno, poleceniem `CREATE INDEX nazwaindeksu ON nazwatabeli (kolumna):`

```
mysql> CREATE TABLE lupo
-> (nr INT UNSIGNED NOT NULL PRIMARY KEY,
-> A VARCHAR(16),
-> B DATE);
```

Query OK, 0 rows affected (0.19 sec)

```
mysql> CREATE INDEX indeksnadwukolumnach ON lupo (A,B);
```

Query OK, 0 rows affected (0.27 sec)

Records: 0 Duplicates: 0 Warnings: 0

Nazwa indeksu jest opcjonalna. Jest ona potrzebna, jeżeli chcemy *explicite* zażądać użycia (lub zignorowania) jakiegoś indeksu.

Indeks może mieć kwalifikator `UNIQUE` (`CREATE UNIQUE INDEX...`). Wartości atrybutu wchodzącego w skład indeksu unikalnego nie mogą się powtarzać. W MySQL kolumna wchodząca w skład unikalnego indeksu *może* przyjmować wartości `NULL`, które *mogą* się powtarzać.

Przykład

`bigdata` jest tabelą zawierającą 2 000 000 krotek. Zawiera trzy kolumny, z których pierwsza, będąca kluczem głównym, jest typu `INTEGER`, druga `TIMESTAMP`, trzecia `BIGINT`. Zakładamy dodatkowe indeksy na tych dwu kolumnach.

```
mysql> CREATE INDEX indeksczasu ON bigdata (czas);  
Query OK, 2000000 rows affected (9 min 45.19 sec)  
Records: 2000000 Duplicates: 0 Warnings: 0
```

```
mysql> CREATE INDEX indeksliczb ON bigdata (wielkosc);  
Query OK, 2000000 rows affected (35 min 21.59 sec)  
Records: 2000000 Duplicates: 0 Warnings: 0
```

Proszę zwrócić uwagę na czasy wykonania zapytań zakładających te indeksy!

Zrómy kopię tej tabeli, nie zawierającą nowych indeksów:

```
mysql> CREATE TABLE bezindeksow
-> (nr INT UNSIGNED NOT NULL PRIMARY KEY,
-> czas TIMESTAMP NOT NULL,
-> wielkosc BIGINT UNSIGNED NOT NULL)
-> SELECT * FROM bigdata;
Query OK, 2000000 rows affected (36.55 sec)
Records: 2000000 Duplicates: 0 Warnings: 0
```

Trzaz porównajmy czasy wykonania dwu zapytań:

```
mysql> SELECT COUNT(DISTINCT wielkosc)
      -> FROM bigdata USE INDEX (indeksliczb)
      -> WHERE wielkosc < 16000000;
```

```
+-----+
| COUNT(DISTINCT wielkosc) |
+-----+
|                          96 |
+-----+
1 row in set (0.24 sec)
```

```
mysql> SELECT COUNT(DISTINCT wielkosc)
      -> FROM bezindeksow
      -> WHERE wielkosc < 16000000;
```

```
+-----+
| COUNT(DISTINCT wielkosc) |
+-----+
|                          96 |
+-----+
1 row in set (3.34 sec)
```

Uwagi o wykorzystaniu indeksów

Efektywność wykorzystania indeksów zależy od **selektywności zapytania**, to jest od tego, jak duży procent wierszy przeszukiwanej tabeli zwraca zapytanie. I tak:

- Jeżeli zapytanie zwraca nie więcej, niż 1% wierszy, warto używać indeksów.
- Jeżeli zapytanie zwraca więcej, niż 20% wierszy, **nie należy** używać indeksów. Strategia pełnego odczytu danych z tabeli będzie bardziej efektywna.
- To, co się dzieje dla wartości pośrednich, może zależeć od wielu czynników, w tym historii usuwania i dodawania nowych wierszy do tabeli, a nawet historii odczytywań danych z tabeli przez bieżący wątek kliencki.

Jak widzieliśmy, samo zakładanie indeksów na wielkich tabelach może być kosztowne. Dodatkowo każdy indeks powoduje, że proces dodawania/usuwania krotek z tabeli może być znacznie wolniejszy. Indeksów nie należy więc zakładać “bo tak”, ale tylko wówczas, gdy ich przewidywane wykorzystanie przyspieszy działanie bazy, to znaczy działanie często wykonywanych/kluczowych zapytań.

Wymuszanie indeksów

W większości przypadków wbudowany optymalizator zapytań sam zdecyduje, jaki plan wykonania wybrać, jakich indeksów użyć, czy nie lepsza będzie strategia pełnego przeglądania tabeli itp. W sytuacjach, w których podejrzewamy, że optymalizator nie znajduje właściwego rozwiązania, możemy narzucić to, z jakiego indeksu skorzystać

```
SELECT ... FROM nazwatabeli USE INDEX(nazwaindeksu) ...;
```

spowoduje, że wyszukiwanie będzie odbywać się z wykorzystaniem wskazanego indeksu.

```
SELECT ... FROM nazwatabeli FORCE INDEX(nazwaindeksu) ...;
```

spowoduje, że wyszukiwanie będzie odbywać się z wykorzystaniem wskazanego indeksu, przy czym dodatkowo optymalizator uzna, że pełne przeglądanie tabeli jest bardzo kosztowne, a więc nie wolno go zastawać.

```
SELECT ... FROM nazwatabeli IGNORE INDEX(nazwaindeksu) ...;
```

spowoduje, że wskazany indeks nie zostanie użyty.

Analogicznej składni można używać w złączeniach.

Indeksy i zapytanie UPDATE

Przypuśćmy, że w zapytaniu `UPDATE` zmieniamy wartości indeksowanego atrybutu, przy czym zmianom podlega **niewiele** elementów, tak, aby wyszukiwanie odbywało się z użyciem indeksu, nie w trybie pełnego przeglądania tabeli. Na przykład chcemy podnieść o 10% pensje pracownikom zarabiającym najmniej:

```
UPDATE pracownicy
SET pensja = 1.1*pensja
WHERE pensja < 2000;
```

Jeśli kolumna `pensja` jest indeksowana, narzucający się sposób wykonania jest taki:

1. Wyszukaj element spełniający warunek `WHERE`.
2. Zmień jego wartość.
3. Wyszukaj kolejny element etc

Rodzi się tu jednak pewne niebezpieczeństwo: Zmieniona wartość może nadal spełniać kryterium (wyobraźmy sobie kogoś zarabiającego 1500 PLN), zaś **po dokonaniu zmiany zostanie przebudowany indeks** i *nowa* wartość może zostać znaleziona przy przeszukiwaniu indeksu jako kandydat do zmiany. To byłoby wbrew naszym intencjom! **Zapytanie SQL nie może widzieć wprowadzanych przez siebie zmian.**

UPDATE z wykorzystaniem indeksu odbywa się zatem następująco:

- I. W pierwszej fazie, korzystając z indeksu, tylko **wyszukujemy** krotki, które należy zmienić, i **zapamiętujemy ich klucze** w tabeli pomocniczej. Ponieważ zmienianych krotek nie będzie zbyt wiele, zmaterializowana tabela pomocnicza najprawdopodobniej zmieści się w pamięci.
- II. W drugiej fazie, przeglądamy tabelę z kluczami krotek, które trzeba zmienić, i korzystając z indeksu związanego z kluczem głównym, znajdujemy odpowiednie krotki i dokonujemy zmiany wartości w krotce. Po każdej zmianie *następuje* przebudowanie indeksu, ale nie jest on już przeszukiwany w tym samym zapytaniu.

Wyszukiwanie pełnotekstowe

Wyszukiwanie pełnotekstowe służy do wyszukiwania podanych napisów (ciągów znaków) w kolumnach typu CHAR, VARCHAR, TEXT. W tym celu na tabeli, którą chcemy w ten sposób przeszukiwać, należy założyć specjalny indeks. [W MySQL wyszukiwanie pełnotekstowe działa tylko na tabelach typu MyISAM.](#)

```
mysql> CREATE TABLE Teksty
-> (Id INT UNSIGNED NOT NULL AUTO_INCREMENT PRIMARY KEY,
-> Tytul VARCHAR(32),
-> Tresc VARCHAR(64),
-> FULLTEXT(Tytul,Tresc)
-> ) ENGINE=MyISAM, CHARSET cp1250;
Query OK, 0 rows affected (0.28 sec)
```

Niech przykładowa tabela zawiera następujące dane:

```
mysql> SELECT * FROM Teksty;
```

Id	Tytul	Tresc
1	Prof. Andrzej bim	Rzepliński, bom, kryminolog: - Nie znam akt
2	operacyjnych bim bom	gdzie mogą być dowody, ale nie możemy
3	wykluczyć,	że XXX bim był milicyjnym agentem.
4	Powtórka	Operacyjnych akt nie znam ja, bim, mówi Rzepliński.
5	Bim	Operacyjnych, operacyjnych, operacyjnych, milicyjnych.
6	Bim bim	akt operacyjnych
7	Bom	bim
8	wypełniacz	wypełniacz
9	bim	wypełniacz
10	wypełniacz	bim

```
10 rows in set (0.10 sec)
```

Wyszukiwanie odbywa się poprzez wywołanie zapytania SELECT z klauzulą WHERE MATCH (*nazwy kolumn*) AGAINST (*wzorzec*).

```
mysql> SELECT * FROM TEKSTY
      -> WHERE MATCH (Tytul,Tresc) AGAINST('operacyjnych');
```

```
+-----+-----+-----+
| Id | Tytul          | Tresc                                     |
+-----+-----+-----+
| 5 | Bim            | Operacyjnych, operacyjnych, operacyjnych, milicyjnych. |
| 6 | Bim bim       | akt operacyjnych                         |
| 4 | Powtórka      | Operacyjnych akt nie znam ja, bim, mówi Rzepliński.    |
| 2 | operacyjnych bim bom | gdzie mogą być dowody, ale nie możemy |
+-----+-----+-----+
4 rows in set (0.00 sec)
```

Wartość semantyczna

Wyrażenie `MATCH...AGAINST (wzorzec)` określa **wartość semantyczną** podanego wzorca w poszczególnych wierszach tabeli:

```
mysql> SELECT Id, CONCAT(Tytul, ' ', Tresc) AS Tekst,  
-> MATCH (Tytul, Tresc) AGAINST('operacyjnych') AS Wartosc  
-> FROM Teksty;
```

Id	Tekst	Wartosc
1	Prof. Andrzej bim Rzepliński, bom, kryminolog: - Nie znam akt	0
2	operacyjnych bim bom gdzie mogą być dowody, ale nie możemy	0.38341854994499
3	wykluczyć, że XXX bim był milicyjnym agentem.	0
4	Powtórka Operacyjnych akt nie znam ja, bim, mówi Rzepliński.	0.38763393589171
5	Bim Operacyjnych, operacyjnych, operacyjnych, milicyjnych.	0.53687456835829
6	Bim bim akt operacyjnych	0.40085528270084
7	Bom bim	0
8	wypełniacz wypełniacz	0
9	bim wypełniacz	0
10	wypełniacz bim	0

```
10 rows in set (0.00 sec)
```

Wartość semantyczna wzorca w wierszu

- jest tym większa, im więcej razy wzorzec występuje w wierszu,
- jest tym większa, im wiersz jest krótszy,
- przyjmuje wartość zero, jeśli wzorzec *nie* występuje w wierszu.

Uwaga: Wartość semantyczna wyrazów krótkich lub występujących w co najmniej połowie wierszy wynosi *zero*.

```
mysql> SELECT * FROM TEKSTY
      -> WHERE MATCH (Tytul,Tresc) AGAINST('bim bom');
Empty set (0.00 sec)
```

Zapytanie `SELECT... WHERE MATCH... AGAINST...` wyświetla tylko wiersze o niezerowej wartości semantycznej.

Boolowskie wyszukiwanie pełnotekstowe

AGAINST (*wzorzec* IN BOOLEAN MODE) pozwala na stosowanie operatorów lepiej określających poszukiwany wzorzec. Przy wyszukiwaniu boolowskim tabela *nie musi* mieć zdefiniowanego indeksu FULLTEXT.

- + fragment musi być obecny, – fragment nie może być obecny.

```
mysql> SELECT * FROM TEKSTY
      -> WHERE MATCH (Tytul,Tresc) AGAINST('+operacyjnych -znam' IN BOOLEAN MODE);
+----+-----+-----+-----+
| Id | Tytul          | Tresc                                     |
+----+-----+-----+-----+
|  2 | operacyjnych bim bom | gdzie mogą być dowody, ale nie możemy |
|  5 | Bim              | Operacyjnych, operacyjnych, operacyjnych, milicyjnych. |
|  6 | Bim bim         | akt operacyjnych                         |
+----+-----+-----+-----+
3 rows in set (0.04 sec)
```

- Brak operatora — podany fragment jest opcjonalny. Wiersze zawierające fragment opcjonalny są oceniane wyżej.

- () — nawiasy służą do grupowania słów w podwyrażenia. Takie grupy można zagnieżdżać.
- " — zwrot ujęty w podwójne cudzysłowy powoduje dopasowanie tylko wierszy, które zawierają podany zwrot *dokładnie w tej formie, w jakiej został napisany*.

Są także inne operatory.

```
mysql> SELECT * FROM Teksty
      -> WHERE MATCH(Tytul,Tresc) AGAINST('(akt operacyjnych)' IN BOOLEAN MODE);
```

Id	Tytul	Tresc
2	operacyjnych bim bom	gdzie mogą być dowody, ale nie możemy
4	Powtórka	Operacyjnych akt nie znam ja, bim, mówi Rzepliński.
5	Bim	Operacyjnych, operacyjnych, operacyjnych, milicyjnych.
6	Bim bim	akt operacyjnych

4 rows in set (0.00 sec)

```
mysql> SELECT * FROM Teksty
      -> WHERE MATCH(Tytul,Tresc) AGAINST('"akt operacyjnych"' IN BOOLEAN MODE);
```

Id	Tytul	Tresc
6	Bim bim	akt operacyjnych

1 row in set (0.00 sec)

Wyszukiwanie z rozwijaniem zapytania

Użytkownik bardzo często polega na “wiedzy niejawnej” — człowiek wie, że jakieś terminy są równoznaczne lub bliskoznaczne, ale jak to zalgorytmizować? Powiedzmy, szukając wzorca “daza danych”, chcemy też uzyskać wiersze zawierające napisy “Oracle” i “MySQL”, nawet jeśli napis “baza danych” w nich **nie** występuje. Albo też szukając informacji o profesorze, chcemy także znaleźć wiersze, w których profesor wymieniony jest z nazwiska, z pominięciem tytułu.

Realizujemy to za pomocą konstrukcji `AGAINST(worzec WITH QUERY EXPANSION)`. W takim wypadku tabela przeszukiwana jest dwa razy. Przy drugim wyszukiwaniu wzorzec zostaje połączony z kilkoma innymi wzorcami, znajdującymi w wierszach będących na górze (mających największą wartość semantyczną *pierwotnego wzorca*) po pierwszym wyszukiwaniu.

Przykład

```
mysql> SELECT * FROM TEKSTY
      -> WHERE MATCH (Tytul,Tresc) AGAINST('Prof');
```

```
+-----+-----+-----+
| Id | Tytul          | Tresc          |
+-----+-----+-----+
|  1 | Prof. Andrzej bim | Rzepliński, bom, kryminolog: - Nie znam akt |
+-----+-----+-----+
1 row in set (0.00 sec)
```

```
mysql> SELECT * FROM TEKSTY
      -> WHERE MATCH (Tytul,Tresc) AGAINST('Prof' WITH QUERY EXPANSION);
```

```
+-----+-----+-----+
| Id | Tytul          | Tresc          |
+-----+-----+-----+
|  1 | Prof. Andrzej bim | Rzepliński, bom, kryminolog: - Nie znam akt |
|  4 | Powtórka        | Operacyjnych akt nie znam ja, bim, mówi Rzepliński. |
+-----+-----+-----+
2 rows in set (0.01 sec)
```

Uwagi końcowe

- Wyszukiwanie pełnotekstowe jest wolne i kosztowne.
- Jeżeli planujemy przeszukiwać naprawdę dużą tabelę, zaleca się
 - Utworzyć tabelę bez definiowania indeksu `FULLTEXT`.
 - Wprowadzić dane do tabeli.
 - Po wprowadzeniu danych dodać indeks za pomocą polecenia `ALTER TABLE`.

W przeciwnym wypadku wprowadzanie danych do tabeli może być bardzo powolne.

- Istnieje sporo *komercyjnych* nakładek na RDBMSy, znacznie usprawniających wyszukiwanie pełnotekstowe.